

PRIJEDLOG SPORAZUMA O IZGRADNJI MOSTA IZMEĐU HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine priopćilo je kako je na sjednici održanoj u Sarajevu 19. kolovoza 2010. utvrdilo prijedlog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o izgradnji međudržavnog mosta preko rijeke Save kod Svilaja i priključnih graničnih dionica autoceste na koridoru 5 c, Odžak – granica RH i Sredanci – granica BiH.

Za gradnju mosta planira se raspisati međunarodni javni natječaj. Građevinsku dozvolu za izgradnju mosta izdat će nadležno tijelo Republike Hrvatske, uz suglasnost nadležnog tijela Bosne i Hercegovine, dok će inspeksijski nadzor tijekom gradnje obavljati predstavnici nadležnih službi objiju država. Troškove izgradnje mosta snosit će obje strane u jednakim dijelovima, a troškove izgradnje priključnih graničnih dionica svaka strana će snositi sama na vlastitom državnom području. Gradnju mosta i graničnih dionica trebalo bi završiti u što kraćem razdoblju, kako bi priključne granične dionice autoceste na koridoru 5 c bile osposobljene za promet vozila najkasnije do kraja 2012. godine. Vijeće ministara BiH uputit će prijedlog sporazuma Predsjedništvu BiH u daljnju proceduru.

REKONSTRUKCIJA ŠIBENSKOG MOSTA

Pročelnik Ureda šibensko-kninskog župana Novica Ljubičić najavio je 26. kolovoza 2010. da će Hrvatske ceste d.o.o. nakon završetka turističke sezone započeti s rekonstrukcijom Šibenskog mosta. Šibenski je most izgrađen 1966. i spaja Šibenik

sa suprotnom stranom kanjona rijeke Krke.

Radovi će obuhvatiti potpunu rekonstrukciju nadlučnog dijela mosta, zamijenit će se asfalt, rubnjaci i ograda te postaviti zaštitna ograda koja će dijeliti kolnik mosta od pješačke zone. Također, postavit će se i dekorativna rasvjeta. Izvođač radova je zagrebačka tvrtka Carin d.o.o. Posao od 8,8 milijuna kuna (bez PDV-a) financirat će Hrvatske ceste d.o.o.

HIDROELEKTRANA LEŠĆE PUŠTENA U PROBNI RAD

Na prigodnoj svečanosti i uz nazočnost brojnih uzvanika, predsjednica Vlade Republike Hrvatske Jadranka Kosor 31. kolovoza 2010. pustila je u probni rad hidroelektranu (HE) Lešće na rijeci Dobri, prvi hidroenergetski objekt izgrađen u samostalnoj Hrvatskoj.

Hidroelektrana Lešće nalazi se u blizini Toplica Lešće, a dijelovi njezinih građevina i akumulacije prostiru se na području Generalskog Stola, Bosiljeva i Ogulina. Ima snagu od 42,29 megavata (MW) i na godinu će proizvoditi 98 gigavatsati (GWh) električne energije. HE Lešće je prva hrvatska hidroelektrana kojom će se upravljati daljinski, iz obližnje HE Gojak kod Ogulina. Glavni radovi, gradnja brane i elektroenergetskih postrojenja započeli su u studenom 2006., a izveo ih je konzorcij sastavljen od tvrtki Končar – Inženjering za energetiku i transport d.d., Konstruktor inženjering d.d. i Ingra d.d., dok je ljubljanski Litostroj EI proizveo i ugradio turbine. Radovi su stajali oko 700 milijuna kuna. Hrvatska planira izgraditi i nove elektrane – još 2010. planira se raspisati natječaj za pripremu gradnje hidroelektrane Ombla, termoelektrane Plomin III i gradnja četiriju hidroelektrana na Savi.

INSTITUT IGH D.D. DOBIO UGOVOR ZA TIVATSKU ZRAČNU LUKU

Predstavnici Instituta IGH d.d. i Aerodroma Crne Gore potpisali su u Podgorici 2. rujna 2010. ugovor o izradi idejnog projekta za rekonstrukciju, adaptaciju i dogradnju administrativno-poslovne zgrade u tivatskoj zračnoj luci - priopćeno je iz Aerodroma Crne Gore. Ugovor su potpisali Milovan Đuričković, direktor Aerodroma Crne Gore i Željko Štomar, zamjenik direktora Instituta IGH d.d., dodaje se u priopćenju.

Posao izrade idejnog projekta Institut IGH d.d. dobio je nakon javnog natječaja. Predstavnici Aerodroma Crne Gore smatraju kako će zračna luka u Tivtu dobiti moderan i funkcionalni administrativno-poslovni objekt. Ugovor je vrijedan 40.000 €.

POČELA IZGRADNJA CESTE PELIČETI-POMER

U Puli su 8. rujna 2010. započeli radovi na izgradnji spojne ceste na Istarskom ipsilonu od Peličetića do Pomerana, duljine 8 kilometara. Vrijednost je investicije otprilike 170 milijuna kuna.

Radovi su mogli započeti jer su dobivene lokacijske i građevinske dozvole, a predviđeno trajanje gradnje je 13 mjeseci. Prva faza od Pule do križanja s cestom za Medulin, duljine 5 kilometara, trebala bi biti puštena u promet prije početka sljedeće turističke sezone odnosno prije 1. lipnja 2011. godine. David Gabelica, direktor Bina-Istre d.d. istaknuo je kako ta cesta ima trostruku funkciju – služi kao pristupna cesta prema južnom dijelu Istre, kao obilaznica gradskog područja Pule te kao «povlašteni itinerar» za turistički promet

koji će se kretati prema Premanturi, Medulinu i Ližnjanu.

DALEKOVOD D.D. POTPISAO NOVI INOZEMNI UGOVOR

Dalekovod d.d. i norveški državni operater prijenosnog sustava Statnett potpisali su u Zagrebu 9. rujna 2010. Ugovor za izgradnju dalekovoda 420 kV Sima Samnanger u Norveškoj, duljine 90 kilometara, priopćeno je iz te zagrebačke tvrtke.

Izgradnja obuhvaća građevinske radove, montažu čelično – rešetkastih stupova te elektromontažne radove. Zbog nepristupačnosti terena, izgradnja dalekovoda obnavljat će se uz korištenje helikopterom, što je uobičajena praksa kada se radi o izgradnji dalekovoda u Norveškoj. Posebni zahtjevi tijekom izgradnje ovog dalekovoda očekuju se na prijelazima preko fjordova (ukupno 3 prijelaza), što će predstavljati dodatan izazov i pozornost s obzirom na duljine prijelaza (raspon između stupova oko 3 kilometra) i vremenske okvire za njihovu provedbu, navodi se u priopćenju. Vrijednost radova na montaži iznosi više od 20 milijuna eura, a radovi bi trebali započeti 1. listopada 2010. godine.

OSNOVAN SAVEZ ZA ENERGETIKU ZAGREBA

Društvo inovatora Sigma, Društvo za energetiku i obnovljive izvore energije Grada Zagreba Delta i Udruuga poduzetnika u energetici i zaštiti okoliša Ekoenergo, uz pomoć međunarodne konzultantske kuće TPA Horwath, utemeljili su u Zagrebu 15. rujna 2010. Savez za energetiku, obnovljive izvore energije, poticanje energetske efikasnosti i zaštitu okoliša Zagreba ili kraće – Savez za energetiku Zagreba, priopćeno je iz Društva inovatora Sigma.

Savez za energetiku Zagreba osnovan je kao područno-interesna i jedinst-

vena neprofitna organizacija za područje grada Zagreba i Republike Hrvatske u sustavima razvoja energetike i obnovljivih izvora energije. Zadaci su: smanjenje potrošnje energenata, sustavno i kontinuirano praćenje potrošnje električne energije, informiranje i lakše organizirano planiranje godišnje energetske bilance, upravljanje i održavanje nekretnina, planiranje daljnjih mjera smanjenja potrošnje energije, lakše donošenje odluka o prioritetima ulaganja zbog mogućnosti objektivnih analiza, sustavnog kreiranja energetske politike na razini Grada Zagreba, informiranje građana o efikasnom iskorištavanju energije u kućanstvima te očuvanje okoliša. Svečano otvorenje Saveza za energetiku Zagreba održano je povodom obilježavanja Svjetskog dana turizma, 27. rujna, s posebnim naglaskom na njegove buduće aktivnosti vezane uz zaštitu okoliša, bioraznolikosti i održivog razvoja.

SUGLASNOST ZA DOVRŠETAK AUTOCESTE NA KORIDORU Vc

Vlada Republike Hrvatske dala je na sjednici održanoj 23. rujna 2010. suglasnost za sklapanje Ugovora o zajmu od 60,63 milijuna eura između Hrvatskih autocesta d.o.o. (HAC) i Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) za "Projekt dovršetka koridora Vc" kojim bi se na tom koridoru izgradio hrvatski dio mreže autocesta u dužini od 12,5 kilometra. Za taj je projekt sklopljen Ugovor o jamstvu između republike Hrvatske i EBRD-a.

Kako se navodi na stranicama Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, u strategiji prometnog razvitka Republike Hrvatske koridor Vc (Budimpešta – Osijek – Sarajevo – Ploče) označen je kao prioritet za budući razvoj cestovne infrastrukture u Hrvatskoj, a uloga mu je osigurati bolju cestovnu povezanost srednje

Europe (područje Podunavlja) s Jadranskim morem, tj. lukom Ploče. Predložene trase autocesta obuhvaćaju dvije dionice – sjevernu i južnu. Sjeverna dionica u duljini od 3,5 kilometra ide od čvora Sredanci do Svilaja (granica Bosne i Hercegovine), uključujući i most preko rijeke Save, a južna u duljini od 9 kilometara ide od čvora Ploče do granice Bosne i Hercegovine, uključujući i granični prijelaz Metković. Početak radova očekuje se u siječnju 2011., a završetak u prosincu 2013. godine.

Ukupna vrijednost projekta koji uključuje troškove građevinskih radova s opremom, nadzora, izrade projekta, otkupa zemljišta i ostalo iznosi oko 166,3 milijuna eura. Dio sredstava osigurava se zajmom EBRD-a, približno isti iznos HAC planira osigurati zajmom Europske investicijske banke, dok će se preostali iznos od oko 45 milijuna eura podmiriti iz sredstava HAC-a.

GRADNJA JAVNE PODZEMNE GARAŽE U VARAŽDINU

Tomo Ježovita, direktor tvrtke *Crto-rad d.o.o.*, koncesionara naplate parkiranja u Varaždinu i Miroslav Bunić, generalni direktor građevinske tvrtke *Zagorje-Tehnobeton d.d.* potpisali su 27. rujna 2010. u Varaždinu ugovor o izgradnji dvoetažne podzemne garaže s 450 parkirališnih mjesta u samom središtu Varaždina vrijedne oko 46 milijuna kuna.

Grad Varaždin i *Crto-rad d.o.o.* potpisali su 2007. ugovor o koncesiji naplate parkiranja na rok od 30 godina u koji je uključena i obveza izgradnje javne podzemne garaže na Kapucinskom trgu u Varaždinu. Točnije, gradske su vlasti snizile iznos koncesije, a *Crto-rad d.o.o.* je preuzeo obvezu izgradnje javne podzemne garaže koja će nakon isteka koncesije prijeći u vlasništvo Grada Varaždina. Gradnja garaže trebala bi biti završena u veljači 2012. godine.

STRUČNI FORUMI O PROTUPOTRESNIM SVOJSTVIMA GRAĐEVNIH ELEMENATA OD PORASTOG BETONA

Hrvatska komora inženjera građevinarstva u Zagrebu te splitski Građevinsko - arhitektonski fakultet 29. su rujna u Zagrebu i 30. rujna u Splitu bili domaćini stručnih foruma o protupotresnosti u organizaciji tvrtke *Xella porobeton HR d.o.o.* Povod za spomenute forume, na koje se odazvao velik broj stručnjaka iz područja projektiranja konstrukcije, bila je činjenica da se Hrvatska nalazi u potresnom području u kojem se mogu dogoditi tektonski potresi koji oslobađaju veliku energiju i koji na građevinama mogu prouzročiti znatna oštećenja, pa čak i rušenja.

Sudionici foruma u prostoru HKIG-a u Zagrebu

Predavanja na stručnim forumima u Zagrebu i Splitu oslanjala su se na rezultate istraživanja o protupotresnim svojstvima Ytong materijala i sustava gradnje, koje je tijekom 2009. u Ljubljani, u Zavodu za gradbeništvo, provela skupina stručnjaka za potresna djelovanja na čelu s prof. dr. sc. Mihom Tomaževićem i dr. sc. Matijom Gamsom. Rezultate navedenog istraživanja uz stručnjake iz Ljubljane analizirali su i predstavili stručnjaci za pitanja seizmike u Hr-

vatskoj – prof. dr. sc. Dražen Aničić, mr. sc. Mihaela Zamolo i dipl. ing. građ. Berislav Medić. Više se o navedenoj tematici može pročitati u znanstvenom radu prof. Aničića objavljenom u ovom broju Građevinaru.

ZAGORJE –TEHNOBETON D.D. NA KOSOVU OTVORILO TVORNICU

Građevinska tvrtka *Zagorje-Tehnobeton d.d.* objavila je 1. listopada 2010. da je u Mitrovici na Kosovu otvorila tvornicu armiranobetonskih stupova Tehnoburimi.

Gradnja tvornice počela je u ljeto 2009., a u ožujku 2010. započela je probna proizvodnja i upoznavanje radnika s tehnologijom i procesima u proizvodnji. U izgradnju je uloženo

5,18 milijuna eura, a *Zagorje-Tehnobeton d.d.* je većinski vlasnik nove tvornice koju je podigao u suradnji s kosovskom tvrtkom Burimi. Sadašnji asortiman čine armiranobetonski stupovi za srednjonaponske i niskonaponske mreže, a u planu je širenje proizvodnog asortimana, prvenstveno na proizvodnju prefabriciranih betonskih elemenata, koji se upotrebljavaju u visokogradnji i u prometnoj infrastrukturi, te na betonsku galanteriju. S godišnjim ka-

pacitetom od 25000 stupova tvornica može u velikoj mjeri podmiriti potrebe za stupovima u cijeloj regiji – navodi se u priopćenju.

NASTAVAK REALIZACIJE BAN CENTRA I CENTRA BUNDEK

Institut IGH d.d. priopćio je 12. listopada 2010. kako potpisivanjem ugovora o preuzimanju udjela i strateškom partnerstvu na projektima Ban centar i Centar Bundeck, *Stipić Grupa d.o.o.*, *Institut IGH d.d.*, *Konstruktor-inženjering d.d.*, *Zagrebačka banka d.d.* i *Reinvest d.o.o.* nastavljaju zajedničku realizaciju ovih dvaju stambeno-trgovačkih kompleksa, ukupne tržišne vrijednosti 150 milijuna eura.

U stambeno-poslovni kompleks Ban centar koji se nalazi u neposrednoj blizini Trga bana Jelačića u Zagrebu, *Stipić Grupa d.o.o.* ušla je s 42,49 posto udjela. Tako sadašnju vlasničku strukturu Ban centra, vrijednog 70 milijuna eura, uz *Stipić Grupu d.o.o.*, čine *Institut IGH d.d.* s 37,5 posto udjela, *Zagrebačka banka d.d.* s 15,01 posto udjela te *Reinvest d.o.o.* s udjelom od 5 posto. Projektom će upravljati zajednička uprava sastavljena od predstavnika *Stipić Grupe d.o.o.* i *Instituta IGH d.d.* *Stipić Grupa d.o.o.* preuzeti će ulogu glavnog izvođača radova, a u nadležnosti *Instituta IGH d.d.* ostat će projektiranje i nadzor gradnje.

Vlasničku strukturu Centra Bundeck na zagrebačkom Bundecku, vrijednog 80 milijuna eura, čine *Institut IGH d.d.* i *Konstruktor-inženjering d.d.* sa po 40 posto udjela te *Stipić Grupa d.o.o.* sa 20 posto udjela. U tijeku je restrukturiranje i dorada koncepata obaju projekata, koja uključuje i određivanje cijene četvornog metra prema kojem će tržištu biti ponuđeni stambeni, poslovni i trgovački prostori.

A. Vlahović

PRVI ENERGETSKI CERTIFIKAT U MEĐIMURJU

Izdavanjem uporabne dozvole za trgovinu Lidl u Čakovcu, izdan je i prvi energetski certifikat prema *Pravilniku o energetskom certificiranju zgrada za nove zgrade*, izrađen od ovlaštenih certifikatora Ratka Matoteka, dipl. ing. građ. iz tvrtke Preventa d.o.o. Damira Matjačića, dipl. ing. stroj iz tvrtke *Međimurje-investa d.o.o.*

Prema navedenom pravilniku za sve zgrade za koje je zahtjev za uporabnu dozvolu podnesen nakon 1. travnja 2010. potrebno je, uz izdavanje upo-

rabne dozvole, priložiti i energetski certifikat koji je izradila ovlaštena osoba. I za manje zgrade te obiteljske kuće potrebno je prije početka uporabe ishoditi certifikat. Zgrade kada se prodaju, iznajmljuju ili daju na *leasing*, moraju imati certifikat dostupan na uvid kupcu ili najmoprimcu najkasnije danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije. Sve zgrade javne namjene za koje je obvezno javno izlaganje energetskog certifikata moraju imati izrađen i javno izložen energetski certifikat do 01. lipnja 2012.

Razredi certifikata određeni su potrebnom godišnjom energijom za grijanje od A+ do G. Svrha certifi-

kata je pružanje informacija vlasnicima i korisnicima zgrada o energijskim svojstvima zgrade i usporedba zgrada u odnosu na njihova energetska svojstva te u odnosu na referentne vrijednosti. Rok važenja certifikata je 10 godina.

Svijest o potrošnji energije, emisiji stakleničkih plinova, zagađenju te očuvanju okoliša u svijetu jedna je od najvažnijih tema. No, jednako tako važna je i ona o racionalnoj potrošnji energije, posebice grijanja, ventilacije i hlađenja u zgradarstvu. U tom smjeru vrlo značajan korak napravila je i Hrvatska.

D. M.